

Den 17. april 2024
MIM 48-24

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelse af chromtrioxid til forkromning af støddæmpere til biler i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelse af stoffet chromtrioxid til forkromning af støddæmpere til biler i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til den tjekkiske virksomhed Monroe Czechia, den belgiske virksomhed Tenneco Automotive Europe BVBA samt den spanske virksomhed Tenneco Automotive Ibérica. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet i perioder indtil udgangen af 2028 eller 2033. Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 26. april 2024. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold vurderes at leve op til de danske arbejdsmiljøkrav og de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. I de konkrete sager drejer det sig om specifikke anvendelser af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Kommissionen har foreslået, at forlænge godkendelsesperioden i to af sagerne uden at fremlægge en analyse, der begrundede nødvendigheden af en forlængelse. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges afgørende vægt på, at de videnskabelige udvalgs anbefalinger følges, og godkendelsesperioden ikke forlænges ud over 2028, indtil Kommissionen fremlægger en fyldestgørende analyse til at underbygge nødvendigheden heraf. Regeringen vil ikke kunne støtte forslagene, medmindre dette krav imødekommes.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelse af chromtrioxid til forkromning af støddæmpere til biler.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 26. april 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakter vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra den tjekkiske virksomhed Monroe Czechia, den belgiske virksomhed Tenneco Automotive Europe BVBA samt den spanske virksomhed Tenneco Automotive Ibérica om fortsat anvendelse af op til 165 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af støddæmpere til biler (Monroe Czechia (30 tons), Tenneco Europe (85 tons), Tenneco Iberica (50 tons)).

Virksomhederne fremsendte d. 18. november 2021 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og

socioøkonomisk vurdering, SEAC, som henholdsvis d. 1. og 5. december 2022 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse. RAC anbefalede, at virksomhederne udfører studier for at vurdere mulighederne for at reducere udsættelsen for arbejdstagere yderligere, herunder yderligere automatisering (alle tre virksomheder) og brugen af flydende chromopløsninger i stedet for flager (Monroe Czechia). RAC anbefalede endelig, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer samt måleprogrammer for udledningen til miljøet.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. Udvalget finder ansøgernes substitutionsplaner utroværdige for de søgte 12 års godkendelse, men finder planerne troværdige for 7-årige godkendelsesperioder. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at fristen for fornyet vurdering sættes til udgangen af 2028 for alle tre virksomheder.

Kommissionen noterer sig SEACs anbefaling og bemærker, at der er andre ansøgninger med samme anvendelse, som indikerer, at mere end 7 års godkendelse er nødvendig, for at have tilstrækkelig tid til at certificere dele til biler efter forordning (EU) 2018/858 og forordning (EU) 2019/2144. SEAC har allerede inkluderet dette aspekt i deres udtalelser og vurderet, at informationer fra tilsvarende ansøgninger i sektoren viser, at ansøger kan substituere inden for 7 år. SEAC vurderer altså i modsætning til Kommissionen, at certificering iht. de to forordninger ikke retfærdiggør mere end 7 års godkendelse.

Kommissionen bemærker, at det estimerede risikoniveau for arbejdstagere i Monroe Czechia er højere end i de to øvrige sager og anbefaler på den baggrund, at der gives godkendelse med frister for fornyet vurdering ved udgangen af 2028 (Monroe) og udgangen af 2033 (Tenneco Europe og Tenneco Ibérica). Godkendelserne gives under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne implementerer RACs anbefalinger om studier af mulighederne for yderligere reduktion af arbejdstagernes udsættelse, samt gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og for udledningen til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakt tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav og de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Regeringen finder endvidere, at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til de specifikke anvendelser. Kommissionen har foreslået, at forlænge godkendelsesperioden i forhold til SEACs anbefalinger i to af sagerne uden at fremlægge en analyse, der begrundede nødvendigheden af en forlængelse.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges afgørende vægt på, at de videnskabelige udvalgs anbefalinger følges, og godkendelsesperioden ikke forlænges ud over 2028, indtil Kommissionen fremlægger en fyldestgørende analyse til at underbygge nødvendigheden heraf. Regeringen vil ikke kunne støtte forslagene, medmindre dette krav imødekommes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.